

UCHWAŁA Nr 301/V/10
Rady Miasta Józefowa
z dnia 11 marca 2010 r.

w sprawie uchwalenia programu zdrowotnego pn. „Profilaktyczna opieka medyczna nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2008 Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.) oraz art. 55 ust. 1 pkt.1 i ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89, z późn. zm.) - Rada Miasta Józefowa uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się program zdrowotny pn. „**Profilaktyczna opieka medyczna nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania**”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Przyznaje się dotację budżetową dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Przychodni Miejskiej w Józefowie na realizację programu zdrowotnego, o którym mowa w § 1 w kwocie 85.000 zł (słownie: osiemdziesiąt pięć tysięcy złotych).

§ 3

Działania realizowane w ramach programu, o którym mowa w § 1, obejmują uczniów szkół podstawowych i gimnazjum prowadzonych przez Miasto Józefów.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Józefowa.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zadaniem własnym gminy, w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, jest opracowywanie i realizacja programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy. Niniejsze obowiązki wynikają w szczególności z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz z art. 7 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.).

Rada Miasta Józefowa podejmuje działania zmierzające do polepszenia stanu zdrowia mieszkańców, za cel priorytetowy stawiając sobie zdrowie dzieci i młodzieży. Skala problemów zdrowotnych mieszkańców Józefowa podobna jest do sytuacji ogólnokrajowej. Do najczęstszych problemów zaliczyć należy: niekorzystny styl życia (mała aktywność fizyczna, nieprawidłowy sposób odżywiania, palenie tytoniu, brak umiejętności radzenia sobie ze stresem), nowotwory złośliwe, wady postawy, urazy, choroby układu oddechowego i pokarmowego, choroby zakaźne.

Opierając się na wytycznych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015 oraz mając na uwadze zgłaszane wnioski, Rada Miasta Józefowa podejmuje uchwałę o wprowadzeniu w roku 2010 programu zdrowotnego skierowanego do dzieci i młodzieży, wypełniając wymogi ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Program zdrowotny „Profilaktyczna opieka medyczna nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania”

I. Opis problemu

Uczęszczanie do szkoły obejmuje 2/3 całego wieku rozwojowego człowieka. Ten okres życia charakteryzuje się dynamicznym tempem wzrastania, zwłaszcza w drugiej dekadzie, w przebiegu którego, u znacznego odsetka dzieci i młodzieży ujawniają się lub pogłębiają różnorodne zaburzenia rozwoju i zdrowia. W okresie tym kształtują się także zachowania zdrowotne i umiejętności, z którymi młodzi ludzie wkraczają w dorosłe życie, a które w największym stopniu warunkują zdrowie ludzi w dalszych latach życia i trudno poddają się zmianom. Z tego powodu populacja w wieku szkolnym, obok zapewnienia odpowiednich warunków życia, oddziaływań wychowawczych (w tym edukacji zdrowotnej) wymaga zapewnienia profilaktycznej opieki zdrowotnej, obejmująca profilaktykę pierwszo-, drugo- i trzeciorzędową oraz promocję zdrowia.

Jak pokazują badania ponad 90 procent polskich dzieci ma uchybienia zdrowotne. Zauważalnym problemem jest otyłość i nadwaga, które w przyszłości mogą być powodem takich m.in. schorzeń cywilizacyjnych jak cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, choroby układu krążenia. Mówi się także, że próchnica zębów jest zmorą wieku rozwojowego. Specjaliści z dziedziny zdrowia publicznego określają stan zdrowia dzieci i młodzieży jako krytyczny.

W związku ze znacznym niedoborem środków, przeznaczonych na opiekę zdrowotną w środowisku nauczania i wychowania przekazywanych w ramach kontraktu przez Mazowiecki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia, które nie pozwalają na utrzymanie tzw. „Medycyny szkolnej na odpowiednim poziomie, zasadne jest dofinansowanie przez Miasto Józefów programu zdrowotnego prowadzonego we wszystkich szkołach prowadzonych przez Miasto, w których realizowane są świadczenia zakontraktowane przez NFZ. Dla porównania ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia udzielonych by było jedynie 3.248 porad (bilanse, przesiewy, szczepienia, pomoc doraźna w gabinecie, badania lekarskie), natomiast po włączeniu środków z Miasta - 7850 porad.

II. Cel główny:

Głównym celem programu jest poprawa stanu zdrowia uczniów, nauka prawidłowych postaw i nawyków żywieniowych.

III. Cel szczegółowy:

Cele szczegółowe dotyczą m. in. :

1. edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia,
2. profilaktyki chorób,
3. świadczeń diagnostycznych,
4. świadczeń pielęgnacyjnych,
5. świadczeń pielęgnacyjno-leczniczych,
6. świadczeń lekarskich.

IV. Sposób realizacji Programu:

1. Adresaci Programu

Uczniowie 2 szkół podstawowych i 1 gimnazjum prowadzonych przez Miasto Józefów
Liczba uczniów: 1754

2. Podmiot realizujący program

SPZOZ Przychodnia Miejska w Józefowie:

1 lekarz
3 pielęgniarki

3. Realizacja Programu

W realizacji świadczeń zdrowotnych lekarz i pielęgniarka w środowisku nauczania i wychowania współpracuje z :

- 1/ rodzicami i/lub opiekunami uczniów,
- 2/ dyrektorem szkoły, radą pedagogiczną,
- 3/ lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej,
- 4/ lekarzem dentystrą,
- 5/ pielęgniarką środowiskową/rodzinną,
- 6/ położną środowiskową/rodzinną,
- 7/ innymi świadczeniodawcami zgodnie z potrzebami zdrowotnymi podopiecznych,
- 8/ przedstawicielami organizacji i instytucji działających na rzecz zdrowia dzieci i młodzieży,
- 9/ powiatową stacją sanitarno-epidemiologiczną.

Program obejmuje realizację następujące tematy:

1/ Świadczenia w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej:

- prowadzenie edukacji zdrowotnej uczniów,
- wspieranie w edukacji i promocji zdrowia nauczycieli, wychowawców i uczniów,
- udział w projektowaniu i programowaniu zajęć z edukacji zdrowotnej w placówce nauczania i wychowania,
- opracowywanie scenariuszy/ konspektów zajęć z uczniami, rodzicami w zakresie promocji zdrowia,
- planowanie i prowadzenie specyficznych (dostosowanych do problemów zdrowotnych) form edukacji zdrowotnej uczniów z zaburzeniami rozwoju i zdrowia,
- uczestnictwo w planowaniu, realizacji i ewaluacji szkolnego programu edukacji

prozdrowotnej i programów profilaktycznych oraz promocji zdrowia,

- promowanie zachowań prozdrowotnych, działań na rzecz zachowania zdrowia i zapobiegania chorobom i urazom,
- ograniczenie spożywania alkoholu, zmniejszenie palenia tytoniu oraz ograniczenie używania substancji psychoaktywnych u młodzieży szkolnej,
- udzielanie porad dotyczących postaw i zachowań zdrowotnych,
- udział w realizacji programów zdrowotnych w środowisku szkolnym, w tym projektu szkoły promującej zdrowie,
- higiena i jej wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne: higiena jamy ustnej jako ważny czynnik zapobiegający próchnicy, czysta skóra – zdrowie i uroda, higiena wzroku i słuchu jako ważne elementy percepcji, odpoczynek jako ważny element higieny,
- racjonalne i nieracjonalne ożywianie: zasady prawidłowego odżywiania, nadzór nad żywieniem dzieci, wpływ racjonalnego odżywiania na funkcjonowanie organizmu, anoreksja i bulimia.

2/ Świadczenia w zakresie profilaktyki:

- współdziałanie z dyrekcją szkoły w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych uczniów oraz innych zagrażających zdrowiu uczniów,
- profilaktyka chorób zakaźnych: choroby „brudnych rąk”, zapobieganie HIV/AIDS.

3/ Świadczenia lekarskie:

- Wykonywanie profilaktycznych badań lekarskich uczniów (bilansów zdrowia), według ustalonego programu tych badań:
  - a/ wywiad rozwojowo-zdrowotny i środowiskowy (rodzinny i szkolny),
  - b/ skierowanie, w razie potrzeby, na badania i konsultacje do poradni (przychodni) medycyny szkolnej,
  - c/ badanie przedmiotowe,
  - d/ analiza testów przesiewowych przeprowadzonych przez pielęgniarkę szkolną,
  - e/ podsumowanie i dokumentacja wyników:
    - ocena poziomu i dynamiki rozwoju fizycznego (w tym dojrzewania płciowego),
    - orientacyjna ocena rozwoju psychospołecznego oraz przystosowania szkolnego, a także zachowań zdrowotnych,
    - ocena stanu zdrowia i kwalifikacja do grup dyspanseryjnych i poradnictwa czynnego.

4/ Świadczenia diagnostyczne:

- identyfikacja podopiecznych z problemami zdrowotnymi, psychosomatycznymi i społecznymi,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,
- wykonywanie testów przesiewowych zgodnie z obowiązującym programem i procedurami i kierowaniem postępowaniem poprzemiesiewowym w stosunku do uczniów z dodatnimi wynikami testów,
- wykonywanie testów diagnostycznych.

5/ Orzecznictwo lekarskie:

- ocena gotowości szkolnej w zakresie zdrowia somatycznego,
- kwalifikacja do różnych form pomocy pedagogiczno – psychologicznej,
- kwalifikacja do zajęć wychowania fizycznego i sportu szkolnego,
- kwalifikacja do różnych form zorganizowanego wypoczynku (kolonie, obozy),
- lekarskie doradztwo zawodowe przed wyborem kierunku kształcenia:
  - a) wywiad,
  - b) badanie przedmiotowe,
  - c) analiza posiadanych badań dodatkowych i wyników konsultacji specjalistycznych,

- d) wydanie orzeczenia.
- 6/ Sprawowanie w warunkach szkolnych opieki lekarskiej w stosunku do uczniów z problemami zdrowotnymi, a szczególnie z grup dyspanseryjnych:
- okresowe badania lekarskie - kontrola i obserwacja w warunkach szkolnych,
  - badanie oraz pomoc lekarska w sytuacjach nagłych,
  - w razie potrzeby konsultacje z lekarzem specjalistą – opiekującym się chorym uczniem.
- 7/ Konsultacje dla uczniów z dodatnimi wynikami testów przesiewowych:
- weryfikacja badania przesiewowego,
  - ukierunkowanie postępowania z uczniem, u którego potwierdzony został dodatni wynik testu.
- 8/ Świadczenia pielęgnacyjno-lecznicze
- podawanie leków różnymi drogami i technikami,
  - udzielanie pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia, nagłych zachorowaniach i w wypadkach i urazach,
  - prowadzenie resuscytacji krążeniowo – oddechowej.
- 9/ Prowadzenie dokumentacji medycznej zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi i przyjętymi zasadami.

IV. Wskaźniki do monitorowania oczekiwanych efektów

Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w Programie, zmiana postaw i nawyków zdrowotnych

V. Czas trwania realizacji Programu

od 1.01.2010 r. do 31.12.2010 r.
10 miesięcy (w czasie roku szkolnego)

VI. Koszt realizacji Programu

145.000 zł

Załącznik nr 2

Temat: Profilaktyka w środowisku nauczania i wychowania w 2008 roku

Realizujący:

1. SP ZOZ Przychodnia Miejska w Józefowie
2. Lekarze: 2 osoby
3. Pielęgniarki: 3 osoby

Cel:

Pielęgniarka środowiskowa w środowisku nauczania i wychowania planuje i realizuje opiekę pielęgnacyjną nad uczniami na terenie szkoły lub w placówce oświatowo-wychowawczej w zakresie:

1. promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
2. profilaktyki chorób
3. świadczeń diagnostycznych
4. świadczeń pielęgnacyjnych,
5. świadczeń pielęgnacyjno-leczniczych

Sposób realizacji:

W realizacji świadczeń zdrowotnych lekarz i pielęgniarka w środowisku nauczania i wychowania współpracuje z:

1. rodzicami i/lub opiekunami uczniów, uczniami
2. dyrektorem szkoły, pedagogiem szkolnym, wychowawcami klas, radą rodziców
3. lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej

4. pielęgniarką środowiskową/rodzinną
5. położną środowiskową/rodzinną
6. innymi Świadczeniodawcami zgodnie z potrzebami zdrowotnymi podopiecznych
7. przedstawicielami organizacji i instytucji działających na rzecz zdrowia dzieci i młodzieży
8. powiatową stacją sanitarno-epidemiologiczną

Miejsce świadczenia usług:

Program będzie realizowany w:

1. Szkole Podstawowej nr 2 w Michalinie, ul. Graniczna 26
2. Szkole Podstawowej nr 1 w Józefowie, ul. Mickiewicza 11
3. Gimnazjum nr 1 w Józefowie, ul. Leśna 39.

w dniach poniedziałek – piątek godz. 8⁰⁰ - 15⁰⁰

Koszty:

Ilość godzin pracy pielęgniarek w poszczególnych szkołach:

Lp.	Nazwa szkoły	Ilość wypracowanych godzin	Godziny pracy
1	Szkoła Podstawowa nr 2 w Michalinie, ul. Graniczna 26	7 godzin	Codziennie 8 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰
2	Szkoła Podstawowa nr 1 w Józefowie, ul. Mickiewicza 11	7 godzin	Codziennie 8 ⁰⁰ - 15 ⁰⁰
3	Gimnazjum nr 1 w Józefowie, ul. Leśna 39	7 godzin	Codziennie 8 ⁰⁰ - 15 ⁰⁰

Kontrakt z NFZ przewiduje 3,12 zł na 1 ucznia (1 861) osoby zaakceptowane przez NFZ) co daje kwotę 5 806,32 zł miesięcznie.

Miesięczne koszty osobowe ponoszone przez SP ZOZ Przychodnię Miejską:

Lp.	Personel medyczny	Płace brutto	ZUS	Razem
1	Pielęgniarka 1 (1 etat)			
2	Pielęgniarka 2 (1 etat)			
3	Pielęgniarka 3 (1 etat)			
4	Lekarze (0,3 etatu)			
Razem koszty osobowe				

1. Płace pielęgniarek – ..... zł miesięcznie,
2. Płace lekarzy – ..... zł miesięcznie.

Razem koszty osobowe w medycynie szkolnej wynoszą ..... zł miesięcznie.

Różnica między uzyskiwanymi przychodami z NFZ w wyniku kontraktu w zakresie medycyny szkolnej a kosztami osobowymi ponoszonymi przez Przychodnię Miejską w Józefowie wynosi ..... zł miesięcznie tj. .... zł rocznie (10 m-cy).

I. Świadczenia w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej

1. Prowadzenie edukacji zdrowotnej uczniów.
2. Wspieranie w edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia nauczycieli, wychowawców i uczniów.
3. Udział w projektowaniu i programowaniu zajęć z edukacji zdrowotnej w placówce nauczania i wychowania.
4. Opracowywanie scenariuszy/konspektów zajęć z uczniami, rodzicami w zakresie promocji zdrowia.
5. Planowanie i prowadzenie specyficznych (dostosowanych do problemów zdrowotnych) form edukacji zdrowotnej uczniów z zaburzeniami rozwoju i zdrowia.
6. Uczestnictwo w planowaniu, realizacji i ewaluacji szkolnego programu edukacji prozdrowotnej i programów profilaktycznych oraz promocji zdrowia.
7. Udzielanie nauczycielom/wychowawcom konsultacji w zakresie biomedycznych aspektów edukacji prozdrowotnej.
8. Promowanie zachowań prozdrowotnych, działań na rzecz zachowania zdrowia i zapobiegania chorobom i urazom.
9. Udzielanie porad dotyczących postaw i zachowań zdrowotnych.
10. Udział w realizacji programów zdrowotnych w środowisku szkolnym, w tym projektu szkoły promującej zdrowie.

II. Świadczenia w zakresie profilaktyki.

1. Organizowanie i realizowanie szczepień ochronnych.
2. Realizowanie programów profilaktycznych.

3. Ocenianie stanu sanitarno – higienicznego i bezpieczeństwa w placówce nauczania i wychowania oraz warunków nauczania w szkole.

4. Współdziałanie z dyrekcją szkoły w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych uczniów oraz innych zagrażających zdrowiu uczniów

IIa. Świadczenia lekarskie

1. Wykonywanie profilaktycznych badań lekarskich uczniów (bilansów zdrowia), według ustalonego programu tych badań;

1.1. wywiad rozwojowo-zdrowotny i środowiskowy (rodzinny i szkolny),

1.2. skierowanie, w razie potrzeby, na badania i konsultacje do poradni (przychodni) medycyny szkolnej,

1.3. badanie przedmiotowe,

1.4. analiza testów przesiewowych przeprowadzonych przez pielęgniarkę szkolną

1.5. podsumowanie i dokumentacja wyników:

a) ocena poziomu i dynamiki rozwoju fizycznego (w tym dojrzewania płciowego),

b) orientacyjna ocena rozwoju psychospołecznego oraz przystosowania szkolnego, a także zachowań zdrowotnych,

c) ocena stanu zdrowia i kwalifikacja do grup dyspanseryjnych i poradnictwa czynnego,

d) orzecznictwo lekarskie (patrz punkt 3).

2. Wykonywanie badań lekarskich przed szczepieniami ochronnymi według obowiązującego programu szczepień ochronnych,

2.1. wywiad z analizą informacji uzyskanych od rodziców,

2.2. badanie przedmiotowe,

2.3. wydanie orzeczenia, o kwalifikacji dziecka do szczepienia,

2.4. zabezpieczenie pomocy lekarskiej na wypadek wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych.

III. Świadczenia diagnostyczne.

1. Identyfikacja podopiecznych z problemami zdrowotnymi, psychosomatycznymi i społecznymi

2. Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych

3. Wykonywanie testów przesiewowych zgodnie z obowiązującym programem i procedurami i kierowaniem postępowaniem poprzemiesiewowym w stosunku do uczniów z dodatnimi wynikami testów.

4. Wykonywanie testów diagnostycznych

IIIa. Orzecznictwo lekarskie:

1. ocena gotowości szkolnej w zakresie zdrowia somatycznego,
2. kwalifikacja do różnych form pomocy pedagogiczno – psychologicznej,
3. kwalifikacja do zajęć wychowania fizycznego i sportu szkolnego,
4. kwalifikacja do różnych form zorganizowanego wypoczynku (kolonie, obozy),
5. lekarskie doradztwo zawodowe przed wyborem kierunku kształcenia:
  - a) wywiad,
  - b) badanie przedmiotowe,
  - c) analiza posiadanych badań dodatkowych i wyników konsultacji specjalistycznych,
  - d) wydanie orzeczenia.

IV. Sprawowanie w warunkach szkolnych opieki lekarskiej w stosunku do uczniów z problemami zdrowotnymi, a szczególnie z grup dyspanseryjnych:

1. okresowe badania lekarskie - kontrola i obserwacja w warunkach szkolnych,
2. badanie oraz pomoc lekarska w sytuacjach nagłych,
3. w razie potrzeby konsultacje z lekarzem specjalistą – opiekującym się chorym uczniem.

V. Konsultacje dla uczniów z dodatnimi wynikami testów przesiewowych:

1. weryfikacja badania przesiewowego,
2. ukierunkowanie postępowania z uczniem, u którego potwierdzony został dodatni wynik testu.

VI. Świadczenia pielęgnacyjno – lecznicze

1. Podawanie leków różnymi drogami i technikami.
2. Udzielanie pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia, nagłych zachorowaniach i w wypadkach i urazach
3. Prowadzenie resuscytacji krążeniowo - oddechowej

VII. Prowadzenie dokumentacji medycznej zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi i przyjętymi zasadami.